

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadî

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

juducînd recursurile declarate de către Inspectoratul Fiscal de stat pe raionul Dubăsari și a Întreprinderii de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”,

în pricina civilă la cererea introductivă a Întreprinderii Mixte „Moldis Trading LTD” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate în privința Societății cu Răspundere Limitată „Holercani Triumph CAP”,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, prin care a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al Societății cu Răspundere Limitată „Holercani Triumph CAP” și s-a dispus încetarea procesului cu radierea debitorului din Registrul de Stat al persoanelor juridice,

CONSTATĂ:

La 29 ianuarie 2015, Întreprinderea Mixtă „Moldis Trading LTD” Societate cu Răspundere Limitată s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Holercani Triumph CAP”, invocând drept temei incapacitatea de plată a debitorului.

În motivarea cererii, creditorul a indicat faptul că debitorul la situația din 25 septembrie 2014 are restanță față de ÎM „Moldis Trading LTD” în sumă totală de 41 215,00 lei, constituită din datorii - 37 102,00 lei și cheltuieli de judecată - 4 113,00 lei, conform titlului executoriu din 30 octombrie 2013 eliberat în temeiul hotărîrii Judecătorei Dubăsari din 02 decembrie 2013.

Obligațiile menționate, nu au fost onorate de către debitor, dat fiind faptul că executorul judecătoresc Vlad Zaporojan a restituit documentul executoriu, în baza art. 86 alin.(1) lit. b) Codul de executare, potrivit căruia după achitarea cheltuielilor de executare, documentul executoriu care nu a fost

executat ori care a fost executat parțial se restituie creditorului în cazul în care debitorul nu are bunuri ori venituri bunurile lui nu sînt suficiente pentru satisfacerea creanțelor.

Astfel, debitorul se află în incapacitate de plată, dar contrar art. 14 a Legii insolvenței, nu a înaintat în instanța de judecată cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență, față de sine.

Solicită ÎM „Moldis Trading LTD” SRL intentarea procesului de insolvență față de SRL „Holercani Triumf CAP”, încasarea datoriilor în mod subsidiar de la membrii organelor de conducere a societății și înlăturarea debitorului de la gestionarea patrimoniului, iar în calitate de administrator să fie numit Devziuc Sergiu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2015, a fost admisă cererea introductivă spre examinare, iar în calitate de administrator provizoriu al SRL „Holercani Triumf CAP” a fost desemnat ÎI „Bevziuc Sergiu” (f.d. 3-4).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, a fost constatată insolvența debitorului SRL „Holercani Triumf CAP” și dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea acestuia, iar în calitate de lichidator a fost desemnat ÎI „Bevziuc Sergiu” (f.d. 16-18).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Holercani Triumf CAP” – Bevziuc Sergiu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului (f.d. 33-39).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Holercani Triumf CAP” și s-a dispus încetarea procesului cu radierea debitorului din Registrul de Stat al persoanelor juridice. S-a considerat stinse creanțele neexecutate în procedura de lichidare a SRL „Holercani Triumf CAP” și s-a obligat lichidatorul debitorului să publice dispozitivul prezentei hotărîri în Monitorul Oficial (f.d. 41-43).

La 28 iulie 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Dubăsari și Întreprinderea de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” au declarat recursuri împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, solicitînd admiterea acestora, casarea hotărîrii contestate, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvență.

Conform art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărîrile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Este de menționat că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Dubăsari și Întreprinderea de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” nu au fost prezenți în ședința de judecată la data pronunțării hotărîrii contestate.

Recurenții susțin că despre hotărîrea adoptată de către Curtea de Apel Chișinău a aflat din Monitorul Oficial la data publicării acesteia, la 22 iulie 2016.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că recursurile declarate la 28 iulie 2016, sunt depuse în termen. Or, art. 111 alin. (3) Codul de procedură

civilă prevede că termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În motivarea recursurilor, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Dubăsari și Întreprinderea de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” au menționat că debitorul dispune de restanțe considerabile față de bugetul public național, care au fost validate în cadrul procesului de insolvabilitate, dar pe parcursul anului 2015 și 2016 nu au participat la ședințele de judecată și nici nu au fost înștiințați despre data ora și locul examinării pricinii la 05 iulie 2016.

La 31 octombrie 2016, a fost expediat în adresa debitorului SRL „Holercani Triumf CAP” copia recursurilor, cu înștiințarea depunerii referinței.

La 22 noiembrie 2016, debitorul CAP „Holercani Triumf” a depus referință la recursul declarat, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind înaintat tardiv.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Dubăsari și Întreprinderea de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro” sunt întemeiate și urmează a fi admise, casată hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 și restituită pricina la rejudecare în instanța de insolvabilitate, din următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, prima instanță fiind investită cu judecarea cererii introductive depuse de către ÎM „Moldis Trading LTD” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Holercani Triumf CAP” a ajuns asupra temeiniciei acesteia.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2015, a fost constatăată insolvabilitatea debitorului SRL „Holercani Triumf CAP” și dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea acestuia, iar în calitate de lichidator a fost desemnat ÎI „Bevziuc Sergiu” (f.d. 16-18).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL „Holercani Triumf CAP” – Bevziuc Sergiu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului (f.d. 33-39).

Tot din materialele pricinii rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Holercani Triumf CAP” și s-a dispus încetarea procesului cu radierea debitorului din Registrul de Stat al persoanelor juridice. S-a considerat stinse creanțele neexecutate în procedura de lichidare a SRL „Holercani Triumf CAP” și s-a obligat lichidatorul debitorului să publice dispozitivul prezentei hotărâri în Monitorul Oficial (f.d. 41-43).

Colegiul reține că art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 și art. 356 din Codul de procedură civilă expres prevăd că procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de insolvabilitate l-a emiterea hotărârii contestate a încălcat normele de drept procedural, și anume atât organul fiscal cât și ÎS ITA „Mecagro” nu au fost înștiințați în modul prevăzut de lege despre data, ora și locul examinării pricinii.

Conform art. 6 alin. (1), (3) și (6) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvabilitate din oficiu.

Notificarea și înștiințarea, cu excepția cazului în care sarcina notificării sau a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvabilității, sau a lichidatorului, după caz.

Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea titlului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 102 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

La materialele pricinii este anexată citația precum că organul fiscal și ÎS ITA „Mecagro” sunt înștiințați că la 05 iulie 2016, v-a avea loc ședința de judecată privind examinarea raportului final și bilanțul de lichidare al debitorului (f.d. 32).

Pe cînd contrar normelor legale enunțate supra din materialele pricinii nu rezultă că destinatarul citației date au recepționat-o.

Prin urmare argumentul recurenților că nu au cunoscut despre examinarea pricinii la 05 iulie 2016, este întemeiat.

Conform art. 135 al Legii insolvabilității, odată cu adoptarea hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate cu inițierea procedurii simplificate a falimentului, lichidatorul notifică despre desemnarea sa organul care a efectuat înregistrarea de stat a debitorului, anexînd hotărîrea instanței de insolvabilitate.

Îndată după preluarea funcției, lichidatorul, în comun cu reprezentantul debitorului, iar în lipsa acestuia, în comun cu președintele comitetului creditorilor, iar dacă un astfel de comitet nu a fost desemnat, în comun cu un reprezentant al creditorilor desemnat de instanța de insolvabilitate, face și semnează inventarul și bilanțul în care constată situația exactă a activului și a pasivului.

În termen de 15 zile de la data consolidării tabelului definitiv al creanțelor validate sau imediat după valorificarea masei debitoare în cazul în care aceasta există, lichidatorul prezintă instanței de insolvabilitate spre aprobare un proiect al bilanțului de lichidare, raportul final și, după caz, actul de carență a masei debitoare.

După ce instanța de insolvabilitate aprobă raportul final al lichidatorului și bilanțul de lichidare, acesta va trebui să facă distribuirea finală a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului. Fondurile nereclamate în termen de 30 de zile de către cei îndreptățiți vor fi stinse prin consemnare și depuse de către lichidator la bancă sau la notar. După ce fondurile sau bunurile din patrimoniul debitorului au fost distribuite, iar fondurile nereclamate au fost consemnate la bancă sau la notar, instanța de insolvabilitate, în baza cererii lichidatorului, închide prin hotărîre procedura falimentului și radiază debitorul din registrul de stat al persoanelor juridice și din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

În cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvabilitate, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărîre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

Prin prisma normei de drept citate, din materialele pricinii nu rezultă că lichidatorul Bevsuc Sergiu ar fi întocmit și prezentat instanței de insolvabilitate spre aprobare un proiect al bilanțului de lichidare, raportul final. Pe cînd Curtea de Apel Chișinău în motivarea hotărîrii contestate a concluzionat că lichidatorul debitorului a depus în instanța de judecată raportul final privind încetarea procesului de insolvabilitate față de SRL "Holercani Triumf CAP" și bilanțul de lichidare, inclusive cu notificările expediate de către acesta, fapt ce este inadmisibil prin prisma prevederilor normelor de drept procedural.

Or, conform art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În contextul dat, Colegiul reiterează că la rejudecarea pricinii aceste aspecte urmează a fi luate în considerare, în condițiile cînd încetarea procesului presupune mai multe preetape, inclusiv și expunerea poziției adunării creditorilor, rezultînd din prevederile art.art.53, 54 al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, care fiind reprezentat ai creditorilor, are atribuția exclusivă de a decide și asupra sistării activității debitorului și lichidării lui, aprobă planul de restructurare a acestuia.

Or, în contextul prevederilor art. 5 alin.(5) lit. i), n) al Legii insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, unele din competențele instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi, sunt confirmarea planului procedurii de restructurare sau, după caz, de lichidare după votarea lui de către creditorii și în consecință pronunțarea hotărîrii de încetare a procesului.

Colegiul concluzionează că la materialele pricinii lipsesc careva confirmări, înscrisuri, procese verbale ale ședinței adunării creditorilor care ar confirma votarea raportului de lichidare, aspect ce urmează a fi luat în considerare la rejudecarea pricinii.

Conform art. 5 alin. (9) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, dispozițiile privind incompatibilitatea nu sînt aplicabile instanței de insolvență care pronunță succesiv hotărîri în același dosar de insolvență, cu excepția rejudecării după casarea hotărîrii în recurs.

Din sensul normei legale citate rezultă că la rejudecare pricina urmează să fie examinată în alt complet de judecată.

Astfel, din considerentele menționate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de către Inspectoratul Fiscal de stat pe raionul Dubăsari și a Întreprinderii de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”, de a casa hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 și de a restitui pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii este necesar de ținut cont de cele expuse.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admit recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de stat pe raionul Dubăsari și a Întreprinderii de Stat Institutul de Tehnică Agricolă „Mecagro”.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, în pricina civilă la cererea introductivă a Întreprinderii Mixte „Moldis Trading LTD” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la intentarea procedurii de insolvență în privința Societății cu Răspundere Limitată „Holercani Triumf CAP”, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență-Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Oleg Sternioală